PB-PP
BELGIE(NL) - BELGIQUE

NATUURPUNT
Markvallei

Driemaandelijks ledentijdschrift - jrg. 39 - nr 2 - April 2020

40 jaar Natuurpunt Markvallei

't Bieteutje

V.U.: Marc Van Opstal, Katelijnestraat 42 - 2320 Hoogstraten | Verschijnt driemaandelijks | Afgiftekantoor Hoogstraten 1 - P802058

Natuurpunt Markvallei

Natuurpunt Markvallei is de afdeling van Natuurpunt in de gemeenten Rijkevorsel, Hoogstraten en Baarle-Hertog.

Natuurpunt vzw is een vereniging voor natuurbehoud en landschapszorg in Vlaanderen. Met ruim 102.000 aangesloten gezinnen, 5.000 vrijwillige medewerkers en 22.000 hectare natuurgebied in beheer, is Natuurpunt de belangrijkste vereniging voor natuurbehoud en landschapszorg in Vlaanderen.

Tot haar kerntaken rekent de vereniging natuurbehoud en –beheer, landschapszorg, beleidswerking, natuurbeleving, natuurstudie, vorming en educatie. Natuurpunt Markvallei werkt met haar vrijwilligersgroep vanuit Bezoekerscentrum De Klapekster in Wortel Kolonie. Hier ontvangt de afdeling zoveel mogelijk mensen die geïnteresseerd zijn in de natuur.

Natuurpunt Markvallei is daarnaast een vereniging. We maken veel plezier samen. We organiseren cursussen, lezingen, wandelingen, uitstapjes, buitenlandse excursies, ... en iedereen is welkom!

Lid worden

Door overschrijving van 30 euro op rekening BE17 230 00442 3321 met vermelding ‘nieuw lid Natuurpunt Markvallei’.
Als lid ontvangt u automatisch het nationaal contactblad ‘Natuur.blad’ en ‘t Bieteutje. Je geniet daarnaast van tal van voordelen.

Andere geïnteresseerden kunnen een jaarabonnement op ‘t Bieteutje nemen door overschrijving van 8 euro op rekening IBAN BE73 8601 1267 3360 van Natuurpunt Markvallei vzw.

Informatie

Voor alle info:
bc.deklapekster@natuurpunt.be - 03 383 02 08

Op de cover

Foto’s uit de oude doos van Wim Verschraegen

Giften

Giften voor de aankoop van natuurgebieden zijn welkom op rekening BE56 2930 2120 7588 - BIC GEBABEBB met vermelding van de naam en het nummer van het project dat je wenst te steunen.

Giften vanaf 40 euro zijn fiscaal aftrekbaar.

Den Rooy: 7807 - De Halsche Beemden: 7108

Voorwoord

Beste Natuurpuntleden uit de Markvallei,

In de eerste plaats hopen we dat het met jullie, familie en vrienden goed gaat.

Het zijn geen gewone tijden, ook de werking van Natuurpunt is niet alledaags. Alle activiteiten tot op heden gecancelled, en wat de nabije en verre toekomst brengt is bijzonder twijfelachtig. De Klapekster blijft tot nader order ook gesloten.

Een proging van onze redacteur door wat tijd te winnen vooraleer deze uitgave van het Bieteutje te laten drukken heeft niet mogen baten, de zaken zijn er tot op heden niet helderder op geworden.

Wat wel helder wordt, en voor iedereen, is dat we als maatschappij de natuur niet kunnen missen en dat natuur op wandelafstand een must wordt. Onze beheerders merken in sommige gebieden zelfs een te grote recreatiedruk, iets dat alleen maar kan opgelost worden door meer natuurgebieden aan te kopen, te beheren en open te stellen. Natuurpunt is in deze al langer pleitbezorger en hoopt daar samen met onze regeringen en overheden werk van te kunnen maken.

Dat kunnen we enkel met de steun van onze leden, ondertussen weeral 1016 gezinnen. Dat is straf, want we zijn amper op het terrein aanwezig geweest dit jaar en het toont dat jullie tevreden zijn over hetgeen we voor mekaar proberen te krijgen. Mensen die hun lidmaatschap nog niet vernieuwden weten wat hen te doen staat.

In dit Bieteutje uiteraard wat minder aandacht voor onze activiteiten, maar wel veel interessant leesvoer. We blikken nog eens terug met een aantal sterkhouders van de laatste decennia in het kader van ons veertigjarig bestaan. En we blikken vooruit natuurlijk. Stilstaan is niet ons ding, corona of niet.

In naam van ons bestuur wensen we jullie heel veel gezondheid toe en veel plezier in de natuur. Geniet ervan, doe energie op en vindt mentale rust. Wil je dit ons laten zien? Post eens een mooie foto van jou en je familie in de natuur met de hashtags #tijdvoornatuur en #natuurpunt via je sociale media. Laat zien wat de natuur voor jou betekent. Laat ons delen in de quality time die de natuur je biedt! Geniet!

Drej Oomen, voorzitter Natuurpunt Markvallei

Kort nieuws

Buren voor de slechtvalk

Omwonenden van de kerk van Hoogstraten hoorden vaak een kerkuil roepen. Na een bezoek op de zolder van het schip van de kerk werd een goede plaats gevonden om een kerkuilenbak te plaatsen.

Zowel de kerkfabriek als de stad Hoogstraten gaven toestemming om de nestkast te plaatsen. Ook met de restaurateur werden afspraken gemaakt want ook het schip zal in de stijgers komen te staan om dat gedeelte te restaureren.

Timmerman Piet heeft de maten voor de kast genomen om er thuis een bouwpakket van te maken want de gehele kast kan de trappen niet op.

Toen alle onderdelen klaar waren en we naar boven wilden om de kast te monteren, kwam een virus dit verhinderen. De kerkuil zal helaas een broedseizoen moeten wachten.

De pijl wijzend op de toren geeft de plek van de nestkast van de slechtvalken aan. De pijl achteraan het schip van de kerk duidt de dakkapel aan waar de kerkuilennestkast in wordt geplaatst.

De slechtvalk volgt ondertussen de Corona maatregelen ook goed op. Hij blijft in zijn kot, samen met de **vier eieren** die er al liggen.

Grote Onderscheiding voor de Kolonieën

De Koloniën van Weldadigheid, waar Wortel- en Merksplas-Kolonie onderdeel van uitmaken en waar Natuurpunt Markvallei het bezoekerscentrum De Klapekster runt, kregen het European Heritage Label. Het is de eerste keer dat een Vlaamse site die eer te beurt valt.

Kempens Landschap vzw is de trekker in het traject naar deze erkenning en ziet dit label als nieuwe stimulans en kanaal om de boodschap en het belang van de Koloniën van Weldadigheid vanuit maatschappelijk en cultuurhistorisch oogpunt verder uit te dragen.

De erkenning sterkt overigens het vertrouwen in het lopende UNESCO-dossier. De toekenning van het European Heritage Label bevestigt de bijzondere betekenis, het unieke verhaal en de rol die de Koloniën

van Weldadigheid hebben gespeeld op Europees niveau. Mogelijk volgt later ook nog een bekroning op wereldniveau met een inschrijving op de UNESCO-Werelderfgoedlijst. (bron: Stichting Kempens Landschap)

Schenking deSter voor meer natuur

deSter in Hoogstraten organiseerde voor haar personeel in het kader van de Warmste Week een aantal acties voor het goede doel, in dit geval de natuur in Hoogstraten. Op de bedrijfsrun was daarom ook een delegatie van Natuurpunt Markvallei aanwezig om informatie te geven over de werking van de natuurvereniging en de lopers een hart onder de riem te steken.

De opbrengst, door het bedrijf verdubbeld, werd begin februari officieel overhandigd aan Natuurpunt Markvallei, vertegenwoordigd door enkele van onze vrijwilligers. Het bedrag: € 3047,50! De opbrengst gaat naar aankoop van percelen in de Vallei

van het Merkske.
En dat was nodig, want reeds in de maand januari kon weer een perceel in de vallei van het Merkske worden aangekocht. Het betreft een bosgebied van bijna 1 ½ ha. op het grondgebied van Baarle-Hertog. De opbrengst van de sponsoractie van deSter tijdens de “warmste week” in december helpt ons dus geweldig om een deel van het restbedrag te financieren.

80 schilderijen van Charel Huet verkocht

Op de zolder van BC De Klapekster was er een tentoonstelling met ongeveer 100 schilderijen van Charel Huet van begin november tot half januari. De kleine en grotere schilderijen van landschappen van de natuur waren ook te koop. De Hoogstraatse natuur werkte voor Charel altijd inspirerend. Die periode was Charel regelmatig aanwezig in De Klapekster ondanks dat hij nu in Grobbendonk woont.

Er zijn iets meer dan 80 schilderijtjes en schilderijen verkocht. De helft van de verkoop schenkt Charel voor natuur gelegen in de markvallei of bijna € 5000 . 5000 maal dank Charel!

Paddenoverzetten Strikkeven en Koekhoven

Natuurpunt Markvallei organiseert al enkele jaren een succesvole paddenoverzet in Merksplas. Met dappere vrijwilligers en dolenthousiaste kinderen, en begeleid door enkele natuurgidsen zette men dit jaar maar liefst 465 padden, 43 kikkers, 7 kleine watersalamanders en 1 kamsalamander veilig aan de overkant.

Maar dit jaar is er samen met de gemeente Rijkevorsel voor het eerst ook een overzet georganiseerd op Koekhoven in Rijkevorsel, met maar liefst 187 padden en 220 salamanders!

LEYS
IJZERWERKEN

Veilingstraat 25 / Achtelsestraat 11 – 2320 Hoogstraten

Tel/fax +32 3 336 88 77 – GSM +32 497 68 09 74

Info@leysijzerwerken.be / www.leysijzerwerken.be

Enkel op afspraak

Tom De Bruyne

Optiek • Contactlenzen

Vrijheid 184 - 2320 Hoogstraten - T. 03 314 69 37
www.optiektomdebruyne.be

Theo, Silhouette, Prada, Dolce & Gabbanna, Porsche, Monoqool, Ray Ban, Kinto, Gold & Wood, Feb 31, Lunor, Garrett Leight, Giorgio Armani, Emporio Armani, Gucci, Bottega Veneta, Chloé, Xavier Garcia, Boss, Salvatore Ferragamo, Alain Mikli, William Morris, Ioko Inyaké, …

Bovenmark (D. Beerens)

Gespot in de Markvallei...

Roodborst - Hoogstraten (P. Versmissen)

Slanke Sleutelbloem - Halsche Beemden - (W. Verschraegen)

Geef je waarnemingen in op www.waarnemingen.be !

Grijze Zandbij - (W. Verschraegen)

Bosanemoon - Kruisbeemden (D. Beerens)

Levendbarende hagedis - Den Rooy (C. Van Boxel)

OPROEP

Leuke foto's van waarnemingen in onze afdeling mogen doorgestuurd worden naar verschraegen.wim@telenet.be.
Foto's verschijnen op zowel onze site als op de facebookpagina van Natuurpunt Markvallei. En misschien ook in deze overzichtsrubriek!

Stef Kustermans in de kijker

Sinds 1 februari is er een extra medewerker aangenomen voor de ondersteuning en uitbouw van het bezoekerscentrum. Stef Kustermans is zijn naam, en hij is afkomstig van Wortel, maar voor de rest weten we er nog niet veel van. Hoog tijd voor een nadere kennismaking dus.

Stef, stel jezelf eens kort voor. Wie ben je, waar kom je vandaan en wat drijft je?

Bijna 31 jaar geleden ben ik geboren in Meer. In een gezin met 4 kinderen werd ik eerst een klein sjotterke. Door de jeugdbeweging en jeugdhuis de Mussenakker zocht ik stilaan 'alternatieve' paden in het leven. Plezier maken en brengen tot bij anderen door middel van muziek is zo de verdere basis geworden van wie ik nu ben.

Door de jaren heen heb ik de liefde gevonden bij Marjan Vrints. Samen bouwen we onze toekomst uit in Wortel. Ondertussen zijn er al 2 kinderen Laurien (5) en Odette (3). Het zijn brave kindjes en ik denk dat dit komt door de vele uren die we doorbrengen in onze achtertuin (Wortel Kolonie). Er loopt ook nog een hond, Basiel, rond tussen al het speelgoed en gitaren.

Ik speel dus gitaar bij Tangled Horns. Wij maken eigen muziek die je in een breed genre kan steken van 'stevige gitaren beïnvloed door de jaren 90'. We hebben al enkele platen uitgebracht waar we al menig podia mee hebben gezien in België en Nederland, maar ook al in Duitsland en Engeland. Dit jaar zijn we terug nieuwe muziek aan het schrijven waardoor het aantal optredens nu wat minder is.

Je had toch al job als opvoeder in DVC 't Zwart Goor. Wat trok je aan om te veranderen naar deze functie?

Ik had me altijd voorgenomen om van werk te veranderen als ik kinderen zou krijgen. 24/24 bezig zijn met opvoeden zag ik niet zitten. Een paar jaar geleden kreeg ik de kans om teamverantwoordelijke te worden. Dit bracht nieuwe uitdagingen met zich mee. Deze functie heeft me veel nieuwe dingen bijgeleerd en zorgde ervoor dat ik toch nog even bleef plakken in de sector.

De weegschaal, met enerzijds de frustraties en anderzijds de energiegevers, ging de

laatste tijd te veel naar frustraties. Ik miste het aspect van plezier maken en brengen tot bij anderen toch wel hard. Toen de vacature van De Klapekster op mijn scherm verscheen, sprong ik recht uit de zetel (het was al later op de avond) en begon ik rondjes te lopen van opwinding. De Klapekster is een omgeving waar ik altijd ontspanning en blijdschap voel. Stel eens voor dat ik daar daadwerkelijk zou werken.

Maar... Ik ben geen wandelende natuurencyclopedie en dit remde me in eerste instantie wat af. Na het lezen van de concretere jobomschrijving zag ik best wel wat raakvlakken met mijn vorige job. Raakvlakken die mij nog energie gaven. De motivatie groeide snel en het resultaat is ondertussen wel duidelijk.

Was je al op een of andere manier betrokken bij Natuurpunt Markvallei (of natuur in het algemeen)?

Wortel Kolonie is onze luxe achtertuin waar we vele uren samen doorbrengen.

Het brengt ontspanning bij iedereen in ons gezin. Mijn oudste dochter zei zelfs pas dat haar vriendinnetjes vragen om mee te gaan spelen in het bos.
Naast de Kolonie gaan we ook heel graag naar Den Rooy, waar de wandelpaden iets avontuurlijker zijn. De komst van het kortebeentjespad stemt ons alleen maar gelukkiger!

De Klapekster is altijd al een plaats geweest die in lijn ligt met het ontspannen gevoel van de natuur. Eind 2018 zijn we dan ook effectief lid geworden van Natuurpunt Markvallei. Een fijne verrassing was het ook dat we het 1000e lid waren. Door lid te worden kreeg ik een duidelijker beeld van hoe de vereniging te werk gaat. Je merkt hoe hard de natuur kan verbinden.

Vrijwilligerswerk

VANBAVELROMMENS
BANK EN VERZEKERINGEN

VERZEKERINGEN
KREDIETEN
SPAREN EN BELEGGEN
AGENTSCHAP AXA BANK

Meerdorp 21
2321 Meer
T: 03 315 72 54

www.vanbavelrommens.be

doen voor de vereniging kwam bij ons ook wel eens ter sprake, maar zoals bij meer jonge gezinnen is de volle agenda toch snel een struikelblok.

Wat is eigenlijk de taak van een coördinator in een Bezoekerscentrum? Heb je dan ook contact met de andere bezoekerscentra van Natuurpunt?

Alle verschillende taken in een bezoekerscentrum zijn niet te tellen op 2 handen. Stockbeheer, bestellingen, financiële opvolging, winkeltje, infohoeken verzorgen, folders voorzien, organisatie vrijwilligers... Het is heel wat en door de groei van onze organisatie onmogelijk om helemaal op uw eentje klaar te krijgen. Dankzij de vrijwilligers kunnen we een aantal taken wat verdelen wat alleen maar bevorderlijk is voor ons bezoekerscentrum.

"Wortel-Kolonie is een luxe-achtertuin"

Af en toe overleg ik met bezoekerscentra uit onze regio of van heel Vlaanderen. We proberen te leren van elkaar en de werking zo optimaal mogelijk te maken. Natuurbeleving kan zo op de eerste plaats blijven staan!

Heb je daarnaast dan nog tijd voor je gezin en je hobbys?

De grens tussen privé en werk is moeilijker te scheiden dan vroeger omdat ik het gevoel heb dat mijn hobby mijn werk is geworden. 1,5km tussen uw voordeur en werkplaats maakt die grens ook letterlijk kleiner. Ik probeer wel te waken over werktijden omdat tijd voor het gezin en hobby toch wel heel belangrijk zijn voor de balans in je leven.

SELEXION®

LAURYSSEN

Minderhoutdorp 29c - 2322 Hoogstraten
03/340.25.40 - www.selexionhoogstraten.be

KNIKMOPS.eu

Fabrikant Gebr. Geens NV
Hoogstraten (B)
03.314.79.30
info@knikmops.be

Opening Kortebeentjespad

Het is wetenschappelijk bewezen: kinderen worden vrolijker, actiever en zijn beter geconcentreerd als ze regelmatig buiten in de wilde natuur ravotten.Natuurpunt Markvallei bestaat overigens 40 jaar. Daarom kijken we wel even achterom, maar in der eerste plaats naar wat komen moet... En kinderen zijn onze toekomst.

Om kinderen de kans te geven op avontuur te gaan in het bos, hebben de vrijwilligers van Natuurpunt Markvallei het “Kortebeentjespad” gecreëerd. Dit is een uitgestippelde wandelroute van 1,5 km in Natuurgebied Den Rooy in Meerle.

Wandelen over kronkelende paadjes en bruggetjes, voelen aan het mos, klimmen tussen omgevallen bomen, kriebeldiertjes ontdekken, springen over sloten, hutten bouwen en nog zoveel meer.

Na alle inspanningen is het nu tijd om u trots te tonen hoe mooi het geworden is.

Welkom op zondag 17 mei vanaf 13.30.

Grote opening voor en door kinderen om 14.00.
Voor (groot)ouders en kinderen van 0- 12 jaar, om samen even terug kind te kunnen zijn.

Na het spelen kan je genieten van een lekkere pannenkoek en een drankje.
En kriebelt het wat vaker... geen nood; het korte beentjes pad is altijd open voor groot en klein!

WORDT MOGELIJKS UITGESTELD - HOU DE WEBSITE EN SOCIALE MEDIA IN DE GATEN

Cursussen

Je bent nooit te ? om te leren

Er zijn geen redenen waarom je niet nog iets zou bijleren. En dat kan nu door onder andere volgende interessante cursussen die telkens plaatsvinden in Bezoekerscentrum De Klapekster. **Onze afdeling heeft al een mooi programma klaar voor dit najaar. De concrete data zijn nog niet gekend, en inschrijven voor deze cursussen kan pas vanaf juli, dus houd het volgende Bieteutje of de website goed in de gaten!**

Cursus Zoogdieren, "full option"

Wist je dat er in onze Vlaamse natuur ongeveer 70 wilde zoogdiersoorten rondlopen, -zwemmen of –vliegen? Net als wij hebben ze een constante lichaamstemperatuur en brengen ze levende jongen ter wereld, die ze met de grootste zorg omringen.

Tijdens de zoogdierencursus "full option" combineren we theorie met de belangrijkste methoden om deze geheimzinnige dieren te inventariseren. We lichten dus niet alleen de soorten en hun levenswijze toe, maar we gaan ook vleermuizen beluisteren met een bat-detector, braakballen pluizen, muizen vangen met live-traps en spoorzoeken. Duik mee de nacht in en laat je onderdompelen in de wondere wereld van onze zoogdieren.

Lesgever: Joeri Cortens

Prijs: Leden Natuurpunt € 35.00 Niet-leden € 91

Vleermuizen en Bat-detector	Theorie	19.30u - 22.00u
Knaagdieren en insecteneters	Theorie	19.30u - 22.00u
Braakballen en live-traps	Theorie	19.30u - 22.00u
Grof wild (roofdieren en hoefdieren)	Theorie	19.30u - 22.00u
Gewoon ongewoon (haas, konijn, egel)	Theorie	19.30u - 22.00u
Spoorzoeken	Theorie	19.30u - 22.00u
Spoorzoeken	Excursie	nog te bepalen

Cursus Klimaatverkenner

Deze cursus wordt gegeven in samenwerking met Velt Noorderkempen. Het is een interactieve en positieve instapcursus rond klimaat en duurzaamheid.

In 3 boeiende lessen en 1 excursie laten we je kennismaken met het hoe en wat van klimaat, hoe de natuur in je achtertuin hierop reageert, tal van inspirerende ideeën waar je zelf mee aan de slag kan en niet te vergeten (h)eerlijke klimaatproevertjes.

Laat het niet aan je neus voorbijgaan en nodig geïnteresseerde buren, vrienden en familie mee uit.

Prijs: Leden Natuurpunt: € 32 Niet-leden: € 52

Theorie	Wat is het klimaat en hoe is het gewijzigd?	19.30u - 22.00u
Theorie	Klimaatverandering en de natuur in je achtertuin	19.30u - 22.00u
Theorie	Samen voor inspirerende en duurzame oplossingen	19.30u - 22.00u
Excursie	wandeling met (h)eerlijke klimaatproevertjes	nog te bepalen

PLANTENWERKGROEP - INVENTARISATIES

Ook dit jaar wil de Plantenwerkgroep weer zijn inventarisaties in onze natuurgebieden doen. Iedereen met een gezonde interesse voor studie is welkom. Maar let op, dit zijn geen gegidste plantenwandelingen - enige kennis van planten is aanbevolen.

Op dit moment is er gewoon te veel onduidelijkheid (wanneer mogen we verplaatsen in groep of met de auto, wanneer gaat de grens terug open, etc) om een concrete planning op te maken.

Als er in mei toch veranderingen gaan komen in de lockdown dan zullen de locaties en tijdstippen gecommuniceerd worden via de sociale media kanalen en per email aan de geïnteresseerden.

Info: Studiewerkgroep@natuurpuntmarkvallei.be, 0479 93 21 12 (Stijn Leestmans)

40 jaar Natuurpunt Markvallei

Van Wielewaal over Natuurreservaten vzw naar Natuurpunt Markvallei

Het corona-virus en het feit dat enkele tenoren uit de beginjaren van onze vereniging nogal ver wonen hebben er voor gezorgd dat dit artikel niet tot stand kwam door een klassiek interview. Tom Verschraegen en Jef Leestmans maakten een tekst die de chronologie weergeeft van de eerste twintig jaar van onze vereniging, startend na de beginjaren. Daarnaast heb ik mijn oor te luisteren gelegd bij Ria Van Aelst, Geert Brosens, Ingrid Brosens en Wim Verschraegen, Jack Govaerts, Stijn Leestmans, Marcel Adriaensen, Dimitri Van Pelt en Gie Segers. Zij maakten, samen met wijlen Jaak Brosens, de vereniging tot wat ze was tot in het begin van deze eeuw.

Tekst: Drej Oomen / foto's Wim Verschraegen

In ons gesprek met de oprichters merkte men op dat men zich niet bezighield met milieuproblemen. Dat veranderde enigszins met de komst van Jef Leestmans. Hij was politiek actief bij Agalev, zette zich in voor het BBL-Hoogstratens Actiecomité Leef-Milieu, HALM dus, het Anti-golfcomité en mestactiecomités.. Dat engagement had al eens raakpunten met natuurbescherming (toen al!)

Jef kwam de rangen van Wielewaal Hoogstraten vervoegen in 1983, toen hij in Meerle in Den Rooy kwam wonen. "Ik kwam snel bij Wielewaal Hoogstraten in het bestuur en het was toen een strijd om te overleven. Een lokaal was er niet, dus vergaderden we afwisselend bij de bestuursleden thuis. Volgens mij hadden we toen een veertigtal leden-sympathisanten. Wel organiseerden we regelmatig activiteiten, meestal wandelingen maar ook bus- of auto-uitstappen en zelfs weekends. Zoals in het eerste deel al vermeld waren Saeftinge en Zeeland jaarlijkse uitstappen, maar ook het Zwin en de Zegge. De eerste weekenduitstap was naar de Hoge Venen met Leo Vleugels als voorzitter, daarna werd dat jaarlijks naar Texel en ook Wissant bij Cap-Gris-Nez waar we in een huis van de familie Voortman verbleven."

Trektellen op De Hees

De organisatie van de weekends kwam na een tijd steevast in handen van Jaak Brosens en Ria. Zij organiseerden die weekends tot in de puntjes, vooral Jaak was daarin een crack. Na de uitstap kreeg iedereen een

Opruimactie aan de E10 put

zeer gedetailleerd financieel verslag en werd de overschot tot op de centiem terugbetaald of in de kas gestort. Ria vertelt ons dat ze bij de Wielewaal verzeild waren geraakt via de kinderen. “Ingrid en Geert leerden Jef, en zoon Stijn, immers in Den Rooy kennen als inspirator voor jeugdnatuuractiviteiten.

Toen Jef later naar Hoogstraten verhuisde bleven Ingrid en Geert hem volgen. Dat werd een opstapje voor het ontstaan van JNM Markvallei. Zo kwamen Jaak en ik ook in contact met de Wielewaal. We leerden er Jack kennen en Frans Van der Kaa, Marcel Adriaensen, Gie en Jee en ook het jonge geweld Dimitri Van Pelt, Fons Janssen, Tom en Wim Verschraegen en later ook Bart Hoeymans. De meest legendarische uitstappen waren die naar de Argonne, de Eifel, Lac de Der en La Brenne. Bij zo’n organisatie kwam heel veel kijken, maar het loonde ook telkens de moeite.”

“En toen moest Bart H. zijn zwaard aan de politie tonen”

Gie Segers: Het felst was altijd het avondeten. We kwamen aan van een wandeling of uitstap, vlogen op den aperitief, begonnen allemaal samen groenten te snijden en genoten van een heerlijke maaltijd en meestal hilarische avonden waarbij vooral heel hard werd gelachen! Op onze verlengde weekenduitstappen werd er dikwijls een bonte avond georganiseerd waar iedereen acteur en publiek was. Het uitbeelden van het rood- en blauwborstje bleek één van de onvergetelijke momenten waarbij iedereen met buikkrampen van het lachen op de grond lag. In de Eifel had Drej een fles “Eifelgeist” op de kop getikt met dank aan de winkelploeg. Toen die fles openging op de kamer was de geest echt uit de fles. Details zijn niet echt voor publicatie, maar ik heb sommige eerbiedwaardige mensen daar dingen zien doen die je hen echt niet zou aangeven!”

Ingrid:”In Wissant zouden de Natuurpunters mosselen klaar maken, maar tot hun verbazing kon je nergens echt mosselen kopen ondanks de vele bordjes met “moules à vendre”. Ten einde raad zijn ze dan zelf maar mosselen gaan plukken, het waren van die hele kleintjes met veel pokken op. Die kuisen was een hele klus en het was al 10 uur toen het eten klaar was en er werd veel gesakkerd op die verdomde mosselen. Ene was er die speciaal ging doen. Tom Verschraegen ging zeewieren klaar maken. Hij, en wij, heeft veel plezier beleefd aan het kokerellen, maar veel heeft ie er niet van gegeten.”

Een andere onvergetelijke uitstap was het weekend op het kasteel in Agimont: Drej: “Het kasteel was vervallen en is nadien ook helemaal afgebrand. Het had iets magisch! Iedereen verkleed en gewapend met zwaarden en steekstokken. Bart Hoeymans die door de politie wordt tegengehouden, zijn koffer moet opendoen en met schaamrood op de wangen al zijn zwaarden moet laten zien.

Heuse riddergevechten op het grote balkon met zicht op Frankrijk, groot vuur in de vervalen slottoren."

Het was ook de eerste keer dat we op weekend vegetarisch zouden eten. Dimitri: "Het werd een overheerlijk, copieus vegetarisch buffet. We moesten het serveren op enkele binnendeuren, bij gebrek aan een tafel die groot genoeg was. En nadien luid zingend, ik heb nog nooit zo luid en lang horen zingen, samen de afwas doen. On-ver-gete-lijk!"

"toch niet weer een uitstap met twee leden"

Jef herinnert zich een kantelpunt in de werking van de afdeling. "In het begin liep de vereniging echt moeilijk. Ik herinner me nog een uitstap met de fiets naar de Bleke Heide die we organiseerden voor de Toendrarietganzen. De enige deelnemers waren Chris Paepen en ikzelf. Misschien zat de bijtende kou er voor iets tussen want Chris en ik moesten op een gegeven moment schuilen in een omgekantelde betonnen drinkput. Onze activiteiten waren niet altijd succesvol en aansluiten bij die gruun was ook geen evidentie. Toen Jack erbij kwam wilde hij eigenlijk dat niemand dat wist, want dat zou nadelig zijn voor zijn schoenenwinkel. Gelukkig veranderde dat allemaal snel en werd Jack zelfs voorzitter.

20 jaar Wielewaal

Jaak was dikwijls secretaris en ook schrijver bij het trektellen. De andere voorzitters waren onder andere Marcel, Dimi, Wim en Drej."

In juni 1989 kwam er een keerpunt. "Er stond een uitstap per fiets naar Weelde-Statie gepland. Er kwamen twee bengels op af die ik niet kende. Ik dacht: toch weer niet, hé, een uitstap met twee leden, de uitstap plannen, leiden en dan daarna het verslag maken... Maar die twee gastjes waren zo enthousiast Het waren Wim en Tom Verschraegen. Ik stond versteld van hun kennis want eerlijk gezegd ik kende alleen vogels. Belangrijk was wel dat de broers een enorme voortrekkersrol gingen spelen. "

Dimitri Van Pelt: "Samen met Tom, Wim en Fons Jansen staken we de koppen bijeen om een volwaardige JNM-afdeling uit de grond te stampen. Groen gelaarsd trokken Tom en ik in 1991 naar vier lagere scholen om er de kinderen van het 5de en 6de studiejaar warm te maken voor een jeugdvereniging die de natuur introk. Het resultaat mocht gezien worden. 127 jongeren stonden te popelen om op de eerste "zwaluwentocht" te vertrekken en dit, nooit eerder, maar later ook niet meer gezien, onder politiebegeleiding! Vooraan een luxewagen met zwaailichten en achteraan een combi als bezemwagen. Dat kon tellen voor een JNM-activiteit. Nationaal werd daar nog jaren over gesproken. "

Tom: "Al die fietsen zorgden voor een behoorlijke chaos. Maar de kiem was gelegd en het enthou-

siasme werd gesmaakt. Vele kinderen bleven komen en er kwam een sterke vaste kern tot stand met onder andere ook Bart Adams, Koen Michielsen, Katrien, Geert en Ingrid en Bart Hoeymans."

La Brenne - 2001

Wim: "Vanaf dit moment werd het ledenblad van Wielewaal en JNM in een nieuw jasje gestoken en kwam de redactie in handen van Dimi, Fons, onze Tom en ik. Al de jaren hiervoor werd dit huzarenwerkje met het "stencilmachine" geklaard door Leo Vandenheuvel en Magda. Later hebben Ingrid en ik de redactie van het ledentijdschrift op ons genomen. We hebben dat heel lang gedaan."

Jack Govaerts: "Door de impuls van de jeugd kreeg ook de volwassenvereniging meer en meer de wind in de zeilen. Onder het ongetemperd enthousiasme van Jef Leestmans werd een vogeltelpost voor najaarsmigratie opgezet bij de Hees. Die telmomenten konden zowel jonge als oude leden bekoren en groeiden uit tot momenten waarvoor velen met plezier vroeg uit bed kwamen. Onze telpost op de Castelreesche Heide ,samen met Ludo , Frans en Stijn is ook geweldig , daar staan we ook al enkele jaren. We verhuisden omdat er op de Hees te veel mais stond en geen goed zicht meer was."

Marcel Adriaensen: "Na de dood van Jan Spannenburg gaf de familie Jans collectie opgezette vogels, boeken, materiaal, ringgevens, enz. aan Wielewaal Hoogstraten. Met dit materiaal én de idee er een natuurmuseum van te maken voor de Hoogstraatse natuur, werd aangeklopt bij het gemeentebestuur. Dit leverde het eerste verenigingslokaal op in de oude Gemeenteschool in de Karel Boomstraat. Zo goed als mogelijk werd het museum ingericht voor een jongerenpubliek. Jaak Brosens en Jos Vorsselmans brachten hier honderden en honderden kinderen naar toe voor hun "natuurklassen". Ook na hun pensioen bleven ze dit begeesterd verder zetten. "

Tom: " Door het stijgend aantal leden en onder andere ook een instroom vanuit de natuurgidsenopleiding (1990) verbreedt ook de interesse van de vereniging die in de beginjaren vooral op vogels georiënteerd was. Naast de vogelexcursies kwamen er plantenexcursie, begonnen er mensen met vlindernetten rond te lopen en kwam ook stilaan het aspect natuurbehoud en reservatenverwerving op de agenda. In 1990 konden we met nationale steun van de Wielewaal ons eerste stukje reservaat kopen: de Kleine of Ronde Beemd in de Halsche Beemden. De oppervlakte was verwaarloosbaar met zijn 0,25 ha, maar het was een mijlpaal voor natuurbehoud in de gemeente Hoogstraten. De eerste vierkante meter natuur was gekocht en het hoofdstuk natuurbeheer van onze vereniging kon aangevat worden! Jef Leestmans bleek nu ook als aankoper en administratief opvolger inzetbaar te zijn... In 1992 werd het tweede stuk reservaat in de Halsche Beemden gekocht met behulp van de Rotary-Club. Jef Schellekens had daarvoor gezorgd. We konden 1,2 ha reservaat aankopen, de Lage Beemd."

Crelan

Kantoor Marc Melis
Worteldorp 26 ** Wortel
(03 385 54 01
marcmelis4@skynet.be
FSMA nr 63.261 A-B

FIDEA

Voor al uw bankzaken
en verzekeringen!

Paul van Huffel
Helend Medium

Carolinestraat 11
2322 Minderhout
Tel. : 0475/66.92.77 Paul
Email : info@love2heal.be

Vanaf 1990 startte dus ook het beheer door te maaien met de zeis en het hooi met berries af te voeren. Het zeisteam van de eerste jaren bestond uit 2, 3 hoogstens 4 zeisen. Bij de maaiers steeds dezelfde namen: Jef, Tom, Marcel en Jack. In professionaliteit waarschijnlijk onbeduidend ten opzichte van de fantastische zeisploeg die we nu hebben, maar toch in staat om jaarlijks 1,8ha kletsnat reservaat netjes te maaien én af te voeren.

Op de persconferentie van de aankoop in 1992 werd door Jef Leestmans gezegd dat de hele Vallei van het Merkske reservaatgebied moest worden. De aanwezige pers, de aanwezigen van de Rotary en ook enkele leden moesten daar flink mee lachen. Maar Jef was bloedserieus.

Vanaf 1997 krijgt de reservatenwerving een flinke boost door het binnenhalen van een fonds bij de Koning Boudewijnstichting. De verdienste hiervoor gaat helemaal naar Tom Verschraegen.

Marcel: "Hij werkte op dat moment bij de Wielewaal en vernam dat de Koning Boudewijn Stichting op zoektocht was naar een grensoverschrijdend natuurproject. Het enthousiasmerende verhaal van grensoverschrijdend natuurherstel in de vallei van de Mark en het Merkske wist de erfgenamen van de familie Kok-Krahé te bekoren. We mogen Tom daarvoor eeuwig dankbaar zijn."

In de jaren '90 groeide het aantal leden, maar ook het verenigingsleven. De werkgroepen of beheerdagen lokten goed wat volk en werden ook vaak gezellig afgerond bij een natje.
Stijn: "De plantenwerkgroep bijvoorbeeld groeide uit een klein groepje plantenliefhebbers die in de lente op donderdagavond op inventarisatiepad gingen (Jos Vorsselmans, Jack Govaerts, Tom Verschraegen, Ria Boeren) tot een gezellige werkgroep van tien tot twintig mensen die steevast bij Snoeys of in het Bolks Heike afrondden met in het midden van de tafel nog niet gedetermineerde plantensoorten, enkele flora's, maar vooral ook flinke glazen bier en goeie discussies."

Jack: "Koen Pans was in 1995 de initiatiefnemer van de plantenwerkgroep. Toen waren het meer plantenwandelingen, nu zijn het inventarisaties." Jack kreeg het moeilijk toen verschillende sterkhouders vertrokken. "Koen vertrok naar Lingen , Tom naar Limburg , Jef naar Schotland. Gelukkig kwam Bart terug van Limburg en samen met Stijn konden we de draad weer oppakken."

Die basis aan kennis zorgde er ook voor dat men kon ingaan op de vraag van de VLM om het ruilverkavelingsgebied Rijkevorsel te inventariseren. Jack: "Een studiebureau dat in opdracht van de VLM een rapport moest opmaken over de natuurwaarden van dit gebied kwam aan ons vragen of we geen gegevens hadden over het gebied. We vroegen 40.000 Belgische Franken voor onze gege-

Meer Markt - 1996

vens, nu 1000 EURO. Voor die tijd was dat een heel bedrag. Het studiebureau ging akkoord. We slaagden erin om het gehele gebied te inventariseren met de plantenwerkgroep, echt geen klein bier."

Marcel: "Vanaf het einde van de jaren 80 slaagden we erin om voor onze werking jaarlijks MINA-subsidies te ontvangen, ook goed voor 40 000 Bfr."

Jef: "Een andere bron van inkomsten werden de Antilliaanse Feesten waar we de inkom verzorgden en daar geld voor kregen. Gelukkig waren de beginjaren met de huis aan huisverkoop van vetbollen en stickers voorbij. Ingrid, Kartien Knaeps, Wim en Geert hebben dat gedaan tot vorig jaar! Dat is een enorme prestatie geweest en zorgde er voor dat er middelen in de kas kwamen die we nodig hadden voor aankopen van natuurgebieden."

Cap Gris Nez - 1993

Gie: "Ook bij de beheerwerken in de Halsche Beemden werd even goed gewerkt als gelachen. Na uren maaien, afdragen, zweten en gestoken worden door dazen, kwam uiteindelijk het oogstfeest in zicht. Aan lange tafels in de kortgemaaide beemd werd bourgondisch gegeten en gedronken. Bij dergelijke gebeurtenissen kwam ook steeds Ria Brosens op de voorgrond voor een lekkere picknick en een pot soep. Samen met Tom organiseerde ik ooit

Advertentie

oogstspelen. Ons huidige oogstfeest is daar eigenlijk een afgeleide van."
Er kwamen meer en meer actieve leden bij. Jos Martens, May Jacobs, Drej Oomen (een flinke injectie vanuit Meersel-Dreef dus), Jef Verbraeken en we zullen er nog wel een pak vergeten. In het begin is het nog mogelijk om bij elke gebeurtenis namen te geven, maar dat wordt moeilijker als de vereniging groeit. Marcel: "In die periode werd ook de Finlandreis georganiseerd door Herman Knaeps. Dat was echt een hoogtepunt en betekende ook een nieuwe start. Vele Finlandreizigers haalden hier enorm veel energie uit."

Ingrid: "Op een gegeven moment vonden vooral de jongeren dat het spijtig was dat ze elkaar alleen maar zagen tijdens activiteiten en er werd een volleybal ploeg opgericht. In het begin draaide dit JNM-team zelfs mee in de competitie, alhoewel niemand fatsoenlijk kon volleyballen. Daarna werd wekelijks onder mekaar geoefend in de sportzalen van Meer en later Wortel. Dit was toch wel een unicum voor natuurorganisaties. We voelden ook wel dat onze buurverenigingen jaloers op ons waren omdat we zo een hechte groep vormden."

Onder impuls van Tom en Wim, Dimtri en Drej werd Natuurreservaten Markvallei opgericht. Wim: "We vonden dat we met De Wielewaal en zeker Wielewaal Nationaal te veel nadruk legden op vogels. Met twee verenigingen zou ook meer druk uitgeoefend kunnen worden op het stadsbestuur. Om geen opsplitsing te krijgen maakten we ook een koepelorganisatie voor de Markvallei, ons eigen voorlopertje van Natuurpunt. Jef werd coördinator van die koepelvereniging (Natuurkoepel Markvallei) waar ook de JNM, VMPA en Velt in zaten. Toen Natuurreservaten vzw en De Wielewaal besloten te fusioneren was dit in de Markvallei geen probleem. In feite was onze vereniging ook visionair op dat vlak en had ze de fusie al geklaard voordat de gesprekken tussen de vzw's van Wielewaal en Natuurreservaten werden aangevat. In andere afdelingen was dat aanvankelijk toch wel een probleem."

Ondertussen konden stilaan nog meer aankopen realiseren. Marcel: "Op openbare verkopingen konden we twee percelen langs de Mark in Meer kopen, op het Looi en aan de Aschputten. Meer percelen aankopen lukte toen niet omdat het hoofdbestuur van Natuurpunt oordeelde dat de gronden in Hoogstraten te duur waren, al konden we door het fonds Kok-Krahé wel alles financieren. Drej Oomen heeft toen een hele boze brief geschreven en ondertussen is dat beleid volkomen achterhaald."

Vergaderen in het Jan Spannenburgmuseum - 2002

Om extra aandacht te wekken voor de bijzondere pimpernelgraslanden van de vallei van de Mark, werd in 1998 een Plan Pimpernel opgemaakt door Tom Verschraegen. Tom: "In deze graslanden kwam tot de jaren 1955 het Pimpernelblauwtje voor, actueel een van de meest bedreigde vlinders van Europa. Het plan beoogde kwaliteitsherstel, uitbreiding van

Lekker vers brood
en heerlijk gebak
van uw warme bakker

Joost Muësen
Vrijheid 206
2320 Hoogstraten
Tel: 03/314 50 99
Woe. en do. Gesloten.

Ook broodautomaat.

Doe de gratis check-up online

Uw adviseur voor kredieten & verzekeringen zowel voor particulieren als KMO's

bevoorrechte partner van DVV verzekeringen

Van Huffel Verzekeringen NV
Vrijheid 74
2320 Hoogstraten

03/314.46.10
vanhuffel@dvv.be

www.van-huffel.be

FSMA:14583 A

oppervlakte én creatie van verbindingsgebieden doorheen de vallei. Dit Plan Pimpernel werd door Jef gepromoot in persartikels en het plan werd opgepikt in de Vlaamse, provinciale en stedelijke structuurplannen. Er kwam een wegberminventarisatie. Ingrid en Katrien mochten die uitvoeren. Zo werd het maaibeheer voor de bermen in de gemeente Hoogstraten aangepast voor de grote Pimpernel. Ook de vallei van de Mark te Rijkevorsel-Hoogstraten kon zo gered worden en zal met de RVK Rijkevorsel natuurgebied worden."

Door het engagement van vele Natuurpunters kon Smisselbergen uiteindelijk gevrijwaard worden en kwam er geen golfterrein. Maar dat hebben we in ons vorige nummer al voldoende belicht. Marcel:" We waren er ook bij op de eerste milieuraad in Hoogstraten. Dat was toen een klucht. Schepen Coenegrachts wist toen de hele vergadering naar zijn hand te zetten, terwijl hij eigenlijk zelfs geen deelnemer was. En Jef maar van zich afbijten, een erg levendige vergadering was dat."

Het afsluitend woord is daarom nu voor Jef: "Mijn laatste ervaring was de verhuis naar de Klapekster in Wortel-Kolonie, tenminste de beginfase. Eind 2005 verhuisde ik naar Schotland. De grote sprong voorwaarts is zeker toen gemaakt en ik verwonder me er nog altijd over als ik zie hoeveel aangesloten gezinnen Natuurpunt Markvallei nu heeft, echt onvoorstelbaar voor iemand die de moeilijke beginjaren heeft meegemaakt. Belangstelling hebben voor de natuur, zoals vogels kijken en planten bestuderen, werd bijna gezien als een geestelijke afwijking of werd als een ziekte beschouwd. Veel mensen bekijken ons nog altijd wel een beetje op die manier en de "gruun" hebben het nog altijd gedaan. Maar naar mijn aanvoelen is er een belangrijke beweging ingezet."

1995 - JNM kamp Nismes

Activiteiten

ALLE ACTIVITEITEN ALVAST TOT 19 APRIL AFGELAST

© Wim Verschraegen

In het kader van de maatregelen genomen door de regering laten we jullie weten dat alle activiteiten van Natuurpunt Markvallei geannuleerd worden, ook onze vergaderingen. En dit al minstens tot 19 april. **De andere activiteiten die we hier vermelden zijn dan natuurlijk onder voorbehoud dat de maatregelen niet nogmaals verlengd zijn.**

We doen dit natuurlijk niet graag, maar in de eerste plaats uit bezorgdheid voor de gezondheid van iedereen.

Er is maar één remedie! Trek de natuur in. Adem frisse lucht in en verzet je gedachten. Het wordt nog maar eens duidelijk hoe belangrijk die natuur voor ons mensen is.

Bekijk regelmatig de website voor de laatste updates.

Herinnering - 20 april 19.30u - Cursus Vogels : Weidevogels

FOTOTENTOONSTELLINGEN IN DE KLAPEKSTER
OCHTENDGLOREN

© Wim Verschraegen

Om de 3 maanden wordt de fototentoonstelling in het Bezoekerscentrum De Klapekster vervangen. Van april tot juni kan u een mooi overzicht bewonderen van **ochtendgloren in het werkingsgebied van Natuurpunt Markvallei**

Maar iedereen kan deelnemen aan onze tentoonstellingen. In de volgende tentoonstelling van juli tot en met september staat in het teken van **macrofotografie in het werkingsgebied van Natuurpunt Markvallei.** Iedereen die een mooie foto rond dit thema heeft, en deze graag tentoongesteld ziet, mag deze in hoge resolutie (dus liefst via we-transfer of gelijkaardig medium) **voor 20 juni 2020** doorsturen naar wimverschraegen@hotmail.com.

Herinnering - 25 april 08u - Cursus Vogels : excursie weidevogels

Activiteiten

ZONDAG 26 APRIL: STILTEWANDELING

Natuurpunt Markvallei organiseert op 26 april een stilte - en belevingswandeling. In stilte op stap door de natuur.In stilte tot rust komen met de muziek van de natuur.In stilte vertragen en je eigen bewust - zijn voelen.Kom luisteren naar het geluid van de stilte.Kom genieten van onze stiltewandeling waarin we tijd maken om bewust te zijn van ons zelf, ons hoofd leeg te maken, de hectiek van het dagelijks leven even stop te zetten. Maar ook bewust de natuur absorberen, bewust naar de muziek van de natuur luisteren. De wandeling bevat een paar stops voor een meditatiemoment, een luistermoment of gewoon een moment om te genieten van de stilte. Trek aangepaste schoenen aan en kleding waar je eventueel mee op de grond kan zitten of breng een dekentje mee.

Vertrek: 09.00u in het bezoekerscentrum De Klapekster (Kolonie 41 in Wortel)

Herinnering - 27 april 19.30u - Cursus Vogels : beekvalleien

ZONDAG 3 MEI: VROEGE VOGEL WANDELING

Natuurpunt Markvallei organiseert elk jaar een vroege vogelwandeling in de vallei van het Merkske. De traditie wil dat van de gelegenheid gebruik gemaakt wordt om nadien te genieten van een heerlijk ontbijt in bezoekerscentrum De Klapekster.

© Wim Verschraegen

In de vroege ochtend trekken we er op uit om te kunnen genieten van het gezang van de vogels. Bijzondere aandacht is er voor de zingende nachtegalen in de vallei van het Merkske.

Nadien kan je genieten van het heerlijk ontbijt. Hiervoor dien je je wel in te schrijven door een mailtje te sturen naar vroegevogelwandeling@gmail.com voor 30 april. De wandeling vertrekt om 6 uur aan Bezoekerscentrum De Klapekster. Het ontbijt wordt geserveerd vanaf 9 uur.

Vertrek: 6.00u aan BC De Klapekster
Inschrijven: vroegevogelwandeling@gmail.com
Prijs: €5 kinderen, €8 volwassenen

Activiteiten

ZATERDAG 9 MEI: ELEKTRISCH VISSEN

© Wim Verschraegen

Natuurpunt Markvallei focust zich ook op studie-activiteiten. Zo wordt er al enkele jaren het visbestand in het Merkske gemonitord door middel van elektrisch vissen. Hierbij wordt een stuk van het Merkse afgewandeld en alle vissen op naam gebracht en geteld.

Zeker de moeite om eens te komen kijken hoe zoiets in zijn werk gaat, of om een handje toe te steken

Vanaf: 09.00u aan Heerlese Loop
Info: studiewerkgroep@natuurpuntmarkvallei.be

Herinnering - 11 mei 19.30u - Cursus Vogels : Heidevogels

VRIJDAG 20 MEI: FOTOCAFÉ : VLIEGEND

© Jurgen van de Schans

De Fotowerkgroep van Natuurpunt Markvallei organiseert opnieuw een fotocafé. Tijdens de fotocafés ligt de focus niet alleen op de fotografie, maar ook op gezelligheid. Iedereen is welkom. Je brengt enkel door je zelf genomen foto's mee. Die worden, onder het nuttigen van een drankje, onder elkaar besproken. Op die manier leer je veel bij over sluitertijden, diafragmaopeningen, brandpuntafstanden, composities, ...

Het thema is deze keer "vliegend". Vijf foto's over dit thema en vijf andere natuurfoto's mogen worden doorgestuurd naar verschraegen.wim@telenet.be of meegebracht op een stick.

Bijeenkomst: 20.00u in het bezoekerscentrum De Klapekster (Kolonie 41 in Wortel)
Info: fotowerkgroep@natuurpuntmarkvallei.be

Activiteiten

ZONDAG 17 MEI: OPENING KORTE BEENTJES PAD

ZONDAG 17 MEI: KOLONIEWANDELING

Elke derde zondag van de maand organiseert Natuurpunt Markvallei een gratis gegidste wandeling in Wortel Kolonie. Op deze manier wil de natuurvereniging geïnteresseerden kennis laten maken met de rijke geschiedenis van het beschermde landschap en met de hier volop aanwezige natuur.
Zondag 17 mei staat een natuurgids van Natuurpunt Markvallei klaar om een groep mee op sleeptouw te nemen.

Vertrek: 14.00u in het bezoekerscentrum De Klapekster (Kolonie 41 in Wortel)

Herinnering - 18 mei 19.30u - Cursus Vogels : In de Ardennen

Activiteiten

ZONDAG 24 MEI: AFVAART VAN DE MARK (VOLZET)

Natuurpunt Markvallei organiseert op 24 mei een afvaart van de Mark. Met bootjes volgen we de loop van de rivier. Het wordt een avontuurlijke beleving op het water en is dus niet voor watjes (zwembandjes aangewezen).
De tocht duurt verschillende uren en daarom neem je best een picknick mee. Vooraf inschrijven is noodzakelijk, het aantal deelnemers is beperkt tot twintig.

De afvaart kost 16 euro (niet-leden: 25 euro), inschrijven doe je via de website van Natuurpunt.

Bijeenkomst: 10.00u aan de zandstraat in Wortel
Info: erik.vervoort@natuurpunt.be

ZATERDAG 30 MEI - ZONDAG 31 MEI: KEMPENTOCHT (INSCHRIJVEN - 40 DEELNEMERS)

Natuurpunt Markvallei trekt de waneldschoenen aan voor een tweedaagse langs Kempense natuur. We vertrekken vanuit Wortel Kolonie en stappen via de Vallei van het Merkske naar het Turnhouts Vennengebied. Op de rand van dit gebied overnachten we op de Boalse Haai.

De tenten van de wandelaars worden naar de slaapplaats gebracht en de organisatie zorgt voor een avondmaaltijd en een ontbijt voor de volgende dag. Want dan vatten we de terugweg aan langs het Graafsbos en langs Merksplas Kolonie om zo weer op de vertrekplaats aan te komen.
We volgen de route die we samen met Toerisme Kempen uitdokterden: de Kempentocht.

Er is een maximaal aantal inschrijvingen mogelijk. Schrijf je in via de website van Natuurpunt.

Vertrek: 6.00u aan BC De Klapekster
Info: info@natuurpuntmarkvallei.be
Prijs: €15 kinderen, €25 volwassenen
In de prijs zijn transport van de bagage, een avondmaal, een ontbijt en versterkertjes voor onderweg inbegrepen.

Activiteiten

MAANDAG 1 JUNI: ROMMELMARKT IN WORTEL KOLONIE

Op maandag 1 juni (Pinkstermaandag) wordt in Wortel Kolonie een rommelmarkt georganiseerd. Naar aanleiding van deze rommelmarkt brengen we ook de werking van Natuurpunt onder de aandacht van de bezoekers.
Heb je zin om heerlijk te flaneren tussen de honderden kraampjes op deze rommelmarkt, om even in Bezoekerscentrum De Klapekster binnen te stappen, lid te worden, iets te drinken,... ?
Trouwens, een wandeling in de vallei van het Merkske vormt wellicht de ideale combinatie om er een heerlijk dagje uit van te maken. Je bent van harte welkom

Info: bc.deklapekster@natuurpunt.be, 03 383 02 08

Herinnering - 7 juni - Cursus Vogels : excursie in de Ardennen

ZONDAG 14 JUNI: FOTO-EXCURSIE - HET MOER

De fotowerkgroep van Natuurpunt Markvallei organiseert op deze zondag een foto-uitstap naar het Moer in Zondereigen, het brongebied van de Noordermark die verder stroomafwaarts het Merkske vormt. De foto-uitstappen zijn telkens bedoeld om de deelnemers de kans te bieden van mekaar te leren. De leden van de fotowerkgroep zoeken in het natuurgebied naar mooie foto-objecten en proberen deze op een zo goed en zo mooi mogelijke manier in beeld te brengen. Uiteraard breng je best je fototoestel mee, maar deelnemen is in ieder geval gratis.

Bijeenkomst: 07.00u in het bezoekerscentrum De Klapekster (Kolonie 41 in Wortel)
Info: fotowerkgroep@natuurpuntmarkvallei.be

Wortel Kolonie
Unesco Werelderfgoed?

Het dossier van de zeven Koloniën van Weldadigheid kreeg op de internationale UNESCO-conferentie in de zomer van 2018 in Bahrein van het werelderfgoed-comité een herkansing: geen afwijzing, maar een aanbeveling om de aanvraag te herwerken en het dossier daarna opnieuw in te dienen.

Tekst: Koen Verschueren

WAT WAREN DE KOLONIËN?

Aan het begin van de negentiende eeuw vindt in de Verenigde Nederlanden een grootschalig maatschappelijk experiment plaats. Doel: armoede helpen beperken. De Maatschappij van Weldadigheid koopt vanaf 1818 grote, onontgonnen stukken land op. Daar worden in zeven jaar tijd zeven Koloniën van Weldadigheid opgericht: vijf in het noorden van Nederland en twee in het zuiden, in wat nu de Belgische Kempen zijn. De gebouwen zagen er hetzelfde uit en lagen in een gebied met een vast patroon en aanplantingen.

Uit het hele land worden grote aantallen mensen en families in armoede ernaartoe gestuurd: om aan landbouw te doen, school te lopen en discipline aan te leren. Landlopers, bedelaars en ook weeskinderen worden gedwongen opgenomen. Individuen werden in onvrije koloniën geplaatst in centrale gebouwen. Gezinnen 'kregen' een huisje en grond. Die gezinnen werden aangevuld met kinderen of ouderen.

Aan de basis van dit ambitieuze initiatief ligt enerzijds een groot maatschappelijk probleem (armoede) en anderzijds het geloof in de maakbaarheid van de mens en het landschap. Zowel privémensen als overheden zijn erbij betrokken. De Koloniën krijgen veel internationale belangstelling.

ZIJN DE KOLONIËN DAN EEN WERELDFENOMEEN?

De Koloniën van Weldadigheid getuigen van een uitzonderlijk, baanbrekend landelijk en door de Verlichting geïnspireerd experiment van sociale hervorming voor armoedebestrijding.
De Koloniën stelden een sociaal model gebaseerd op productieve arbeid, met als doel het transformeren van arme mensen in ijverige burgers en onbeschaafd 'braakliggend' naar productief land met een unieke vorm van landschapsplanning.
De grootste troef van de Koloniën is de unieke vorm van landschapsinrichting, ontstaan door armoedebestrijding via werk in de landbouw.

LIJKEN DE KOLONIËN DAN ZO ERG OP ELKAAR?

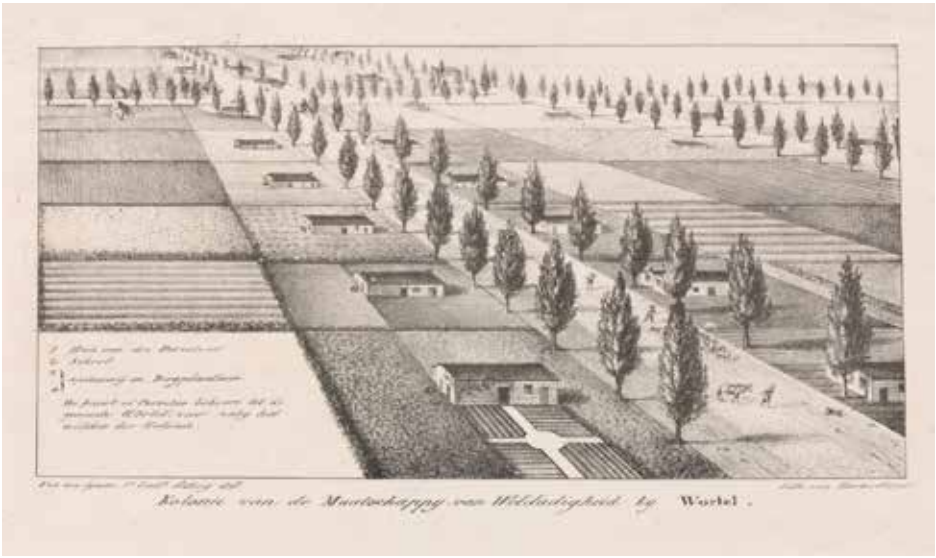

De landschapstypen van de Koloniën van Weldadigheid zijn in alle zeven ervan terug te vinden. Deze zitten nu vaak verweven in lagen die er doorheen hun geschiedenis zijn over, naast of op gelegd. Ook de grote overeenkomsten tussen de basistypen van de vrije en onvrije Koloniën is overal terug te vinden. Het is duidelijk dat overal dezelfde basisbeginselen werden gebruikt bij het ontwerpen van het landschap.

IS DAT DAN NU NOG TE ZIEN OP HET TERREIN?

De nominatie richt zich op de huidig overgebleven lagen in het landschap. Ze is gebaseerd op de bloeiende periode van de Koloniën van Weldadigheid met name de stichting van de Koloniën van Weldadigheid in 1818 tot het einde van de Eerste Wereldoorlog in 1918. In deze periode waren de landbouwkolonies actief in de strijd tegen armoede. Dit is ook de periode die van belang is voor de internationale invloed.
Binnen deze termijn van 100 jaar worden twee subperioden aangegeven. De eerste periode gaat over de oprichting en exploitatie door de Maatschappij van Weldadigheid. Deze begon in 1818 en eindigde niet voor alle kolonies in hetzelfde jaar maar ligt ongeveer rond 1860. Daarna werden alle zeven verder ontwikkeld als landbouwkolonies. De twee fasen zijn op elk van de zeven sites gekoppeld aan keerpunten tussen de twee periodes wat resulteert in significante ruimtelijke ontwikkelingen die de gelaagdheid in het landschap brachten.

WAT IS ER NU DAN VERANDERD AAN HET DOSSIER?

In het eerste dossier werden alle zeven koloniën voorgedragen. In de huidige herziene nominatie bestaan ze nog maar uit vier. Deze zijn geclusterd in drie onderdelen. Het houdt ook rekening met de noodzaak om een representatieve selectie van de verschillende landschapstypen van systeem van de Kolonieën van Weldadigheid:

- Frederiksoord en Wilhelminaoord, een vrije kolonie in twee perioden. Deze twee tonen de evolutie van het vrije Koloniemodel in twee perioden, beide gebouwd in opdracht van de Vereniging van Weldadigheid.
- Wortel, van vrije kolonie naar onvrije. Wortel toont een mengeling in haar ontwikkeling van een vrije kolonie in 1822 en is daarna getransformeerd tot een onvrije landbouwkolonie ingericht door de staat in 1870. Het landschapsraster is behouden maar is aangvuld met andere gebouwen en andere invulling van de open gronden; bebossing aan de randen en grotere landbouwpercelen in het centrum. Het landschap uit de eerste periode (1822 – 1870) is nog steeds in tact door zijn drevenstructuur en uit de tweede periode (1870 – 1918) zijn de centrale gebouwen en landschapsaanpassingen uit de landloperskolonie goed zichtbaar en goed bewaard gebleven.
- Veenhuizen, onvrije kolonie in twee perioden. Veenhuizen toont de evolutie van een onvrij Koloniemodel van de Maatschappij van Weldadigheid met daarna een voortdurende ontwikkeling namens de Staat.

WAAROM ZIJN DE ANDERE DRIE NIET MEE OPGENOMEN?

De koloniën van Willemsoord, Ommerschans en Merksplas zijn niet in de selectie opgenomen. De landschappen zouden niet 'gaaf' genoeg zijn. Concreet wil dat zeggen: het oorspronkelijke Kolonielandschap van de beginperiode en het functioneren als landbouwkolonie in de tweede periode moet nog duidelijk zichtbaar zijn. De bebouwingen in deze drie kolonies die in nog latere perioden werden toegevoegd hebben deze 'gaafheid' sterk afgezwakt.

Voor Merksplas werd echter nog een opening gelaten om later nog aan te sluiten, wanneer het omvangrijke restauratieprogramma van het gevangeniscomplex is afgerond. Er wordt immers hard gewerkt aan het behoud en de gaafheid van de kolonie en ook de bescherming van het domein door de Vlaamse

overheid toont het waardevolle karakter van kolonie in Merksplas aan.

WAT DAARNA MET DE ANDERE DRIE?

De zeven Koloniën van Weldadigheid zullen in de toekomst blijven samenwerken aan het uitdragen van het gezamenlijke verhaal van armoedebestrijding door werk in de landbouw en sociale verheffing. Dit gebeurt met de vele actieve partners in de gebieden. Er zijn vier bezoekerscentra die het verhaal brengen: De proefkolonie in Frederiksoord, Hoeve 4 in Ommerschans, Kolonie 5-7 in Merksplas en het Nationaal Gevangenismuseum in Veenhuizen.

ZIJN DE ZEVEN KOLONIES DAN TOCH DEELBAAR?

Neen, het zijn zeven kolonies met zeven verhalen maar met één geschiedenis. Alle zeven zullen blijven naar buiten treden als een onderdeel van een grotere eenheid. Vier van de zeven zullen waarschijnlijk een grotere erkenning krijgen dan de andere drie: UNESCO Werelderfgoed.

WAS DIT EEN SIMPEL DOSSIER?

Zeker niet. Sinds 1993, de afschaffing van de wet op de landloperij, wordt er aan de veiligstelling en opwaardering van Wortel en Merksplas gewerkt. In 1993 stonden beide Kolonies nog in de top-100-lijst van de meest bedreigde wereldmonumenten, vandaag heeft Wortel, na een herkansing, zicht op een erkenning als werelderfgoed.

WANNEER WORDT DIT NU BESLIST ?
Het dossier zal begin juli op het Werelderfgoedcomité in Fuzhou (China) beoordeeld worden. Een kroon op het werk of de kroon van Corona moet er zich nog mee gaan bemoeien.

Nieuwjaarswandeling

Nieuwjaarsreceptie

Eerste praktijkles Grote Vogelcursus

Vogelweekend

De voorbije maanden in beeld...

alles dicht...maar blijf van de natuur genieten

Vogelweekend - lezing Begijn Le Bleu

Lezing Picos D'Europe

Vogelweekend

Taal in het Bos

Wandelen, natuurbeheer, genieten, ...

De gidsenwerkgroep blijft vergaderen

Beheerswerken - maandagploeg

Wandeling Landje Ruil

OPROEP

Leuke foto's van activiteiten in onze afdeling mogen doorgestuurd worden naar verschraegen.wim@telenet.be.

Foto's verschijnen op zowel onze site als op de facebookpagina van Natuurpunt Markvallei. En misschien ook in deze overzichtsrubriek!

DeCaigny
DRANKEN

ESSEN

Spijker 79
2910 ESSEN

T 03 667 71 71 - F 03 667 74 09

Ma - Vr: 8u30 - 18u
Zat: 9u30 - 17u
Zon: 10u - 13u

700 verschillende bieren in assortiment.
Zeer ruim gamma wijnen, aperitieven,
likeuren en geestrijke dranken.

KALMTHOUT

Kapellensteenweg 113
2950 KALMTHOUT

T 03 666 80 05 - F 03 666 30 18

Di - Vr: 9u - 12u en 13u30 - 18u
Zat: 9u - 17u
Zondag en maandag gesloten

Zeer mooi gamma wijnen,
likeuren en geestrijke dranken.
Gespecialiseerd in luxe cadeaumanden
en relatiegeschenken.

essen@decaigny.com - www.decaigny.com

Vrienden van de natuur

wat te verkiezen

Als in deze wereld

zulke kersenbomen

er niet zouden staan

dan was mijn hart kalm

in de lente.

Ariwara no Narihira

© Wim Verschraegen

DE AKSTER

UW SPECIALIST IN VERREKIJKERS, TELESCOPEN, VOGEL- EN NATUURGIDSEN

AKTIE

Bij de aanschaf van een nieuwe verrekijker ontvangt u een emmer

divers wintervoer voor tuinvogels

deze actie geldt niet in combinatie met andere lopende acties en uitverkopen

WIJ BIEDEN EEN RUIM ASSORTIMENT AAN VERREKIJKERS EN TELESCOPEN VAN ALLE TOPMERKEN MET EEN GOEDE SERVICE. VERDER HEFET U BIJ ONS RUIME KEUZE IN VOGEL- EN NATUUR-GIDSEN,, NESTKASTEN EN ANDERE NATUURBELEVINGSARTIKELEN.

U KUNT ONS VINDEN IN HET VOGEL-REVALIDATIECENTRUM IN ZUNDERT (ZEKER EEN BEZOEKJE WAARD)

MEER INFORMATIE VIND U OP ONZE WEBSITE:

WWW.DE-AKSTER.NL

OPTIEK DOMINIEK
Van Den Bosch

Vrijheid 119, 2320 Hoogstraten

+32 3 314 52 99
info@optiekdominiek.be

WIJ KIJKEN VOORUIT

Adidas, Anne et Valentin, Binôche, Blac, Carrera, Chanel, Céline, Dior, Dolce & Gabbana, Etnia Barcelona, Face à Face, Götti, Henau, Hoet Cabrio, Hoet Couture, Hoffmann, Jimmy Choo, Kuboraum, Laurence D'ARI, Lindberg, Marc Jacobs, Masunaga, Miraflex, Moncler, Natan, Oakley, Odette Lunettes, Orgreen, Prada, Ralph Lauren, Ray-Ban, Red, Roberto Cavalli, Savile Row, Serengeti, Tartine et Chocolat, Tavat, Tom Ford, Very French Gangsters, Vingino, WEB.

Openingsuren: Maandag t/m vrijdag: 9u00 - 12u30 en 13u30 - 18u00 - Zaterdag 9u00 - 17u30 - Zondag Gesloten

ALTIJD OPEN OP WWW.OPTIEKDOMINIEK.BE

Uw Tuin en Dier

LAURIJSSEN MINDERHOUT
- www.uwtuinendier.com -

ebem
energiebedrijf

meer Energie voor onze toekomst!

www.ebem.be

Industrieweg 3-5 • B-2330 Merksplas • tel 014 43 10 31
fax 014 43 10 32 • info@ebem.be